

**„Opowieści o współlistnieniu”
Lato w Pograniczu
Sejny – Krasnogruda 2015**

Latem w Pograniczu można doświadczyć różnych opowieści, przysłuchać się, włączyć do rozmowy, zapatrzeć, posmakować i współtworzyć. W różnych formach i miejscach opowieści te próbują zgłębiać tajemnicę sztuki współlistnienia i dramatu zrywanych więzi. Dzieją się w Białej Synagodze, Sejneńskiej Spółdzielni Jazzowej i Domu Pogranicza w Sejnach, oraz w krasnogrudzkich przestrzeniach parku, Międzynarodowego Centrum Dialogu i kawiarenki „Piosenka o porcelanie”. Przybierają formy spektaklu teatralnego, koncertu, jam-session, debaty, warsztatu, wystawy, wieczoru autorskiego i otwartej pracowni. Adresowane są do młodych i starszych, ludzi różnych kultur i światopoglądów, zainteresowanych budowaniem „tkanki łącznej” na pograniczach współczesnego świata.

Kroniki Sejneńskie

Premiera spektaklu odbyła się w 1999 roku. Od tego czasu prezentowano go w wielu miastach Polski, m.in. na Międzynarodowym Festiwalu Malta w Poznaniu w 2002 roku oraz w Bośni, na Litwie, w Niemczech i Danii. W kwietniu 2008 roku „Kroniki sejneńskie” pokazywane były w Teatrze La MaMa w Nowym Jorku, a w maju 2011 w Madrycie (Hiszpania). „Kroniki sejneńskie” w reżyserii Bożeny Szroeder – to wielokulturowa historia Sejn opowiadana słowami wspomnień najstarszych mieszkańców miasta.

To spektakl zupełnie niezwykły, ponieważ aktorzy – nastoletni Polacy, Litwini i staroobrzędowcy mieszkający w Sejnach – opowiadają prawdziwe historie, które usłyszeli od swoich dziadków i pradziadków, odnajdując w nich własne korzenie. Na chwilę stają się własnymi przodkami, ucieleśniając ich wspomnienia cygańskich taborów, pogańskich legend, by niepostrzeżenie przeistoczyć się w uczestników litewskiego wesela czy żebraków pod kościołem, a za chwilę opowiedzieć historię Racheli, córki krawca, czy żydowskiego dziecka uratowanego przed niechybną śmiercią.

Monika Fabijańska – dyr. Instytutu Kultury Polskiej, Nowy Jork, kwiecień 2008

Scenariusz i reżyseria: Bożena Szroeder

Biała Synagoga w Sejnach, godz. 20.00,

Wilety: 25 zł, 20 zł – ulgowy

Zespół, IV pokolenie: Ewelina Gibas, Emilka Janczewska, Małgosia Kukolska, Gabrysia Makowska, Estera Pietrewicz, Patrycja Przekopska, Martyna Zawadzka, Kuba Gryguć, Adrian Misiewicz, Włodek Moniuszko, Tomek Myszczyński, Franek Sawicki, Olek Sawicki

Orkiestra Klezmerska Teatru Sejneńskiego

Orkiestra Klezmerska Teatru Sejneńskiego powstała pod koniec lat 90. w trakcie pracy nad teatralną inscenizacją „Dybuka” Szymona An-skiego. Członkowie Orkiestry są inicjatorami i współuczestnikami wieloletniego, cyklicznego programu "Tratwa Muzykantów – pomiędzy Nowym Jorkiem a Sejnam". Podczas spotkań młodzi uczestnicy Orkiestry Klezmerskiej terminują pod okiem najwybitniejszych klezmerów świata - Davida Krakauera, Michaela Alperta, Stuarta Brotmana, Jeffa Warschauera i Debory Strauss, Paula Brodego, Franka Londona. Dziś zasilają warszawską scenę muzyczną, grają w najciekawszych zespołach (m. in. z Mikołajem Trzaską, Raphaelem Rogińskim, Marcinem Maseckim), tworzą również własne inicjatywy muzyczne. Do Orkiestry rokrocznie dochodzą nowi, młodzi muzycy, by pod okiem starszych kolegów poznawać świat muzyki klezmerskiej.

Zespół: Dominika Korzeniecka – perkusja, Michał Popiel – kornet, Franciszek Żyliński – trąbka, Michał Jachimowicz – sakshorn barytonowy, Mateusz Bartosiewicz – perkusjonalia, Mateusz Szejkowski – puzon, Dominik Sekura – trąbka, Maciej Popiel – saksofon altowy, Tadeusz Soroko – tuba, Maciej Soroko – puzon suwakowy, Stanisław Soroko – trąbka, Patryk Masłowski – puzon wentylowy, Kacper Szroeder – trąbka, Marcin Dąbrowski – trąbka, Mikołaj Pol – wibrafon, cymbały, Borys Pol – perkusjonalia, Michał Moniuszko – kontrabas,
Wojciech Szroeder – akordeon, prowadzący zespół.

Biała Synagoga w Sejnach, godz. 20.00,
bilety: 25 zł, 20 zł – ulgowy

Sejneńska Spółdzielnia Jazzowa

Gospodarzem Spółdzielni są młodzi uczestnicy projektów muzycznych Pogranicza, zaś opiekunem i twórcą programu jest Michał Moniuszko. Głównym nurtem działania „Spółdzielni Jazzowej” są koncerty różnych formacji muzycznych, a ponadto – tworzenie wspólnej muzyki z młodymi muzykami z Sejn. „Sejneńska Spółdzielnia Jazzowa” to także miejsce spotkań, gdzie po koncertach jazzowych czy Orkiestry Klezmerskiej gromadzi się publiczność pragnąca kontynuować muzyczny wieczór. Dotychczas w Sejneńskiej Spółdzielni Orkiestrę prowadzili m.in. Mikołaj Trzaska, Raphael Rogiński, Marcin Masecki, Waław Zimpel, Jerzy Rogiewicz, Joshua Abrams, Macio Moretti, Paul Brody. Tego lata wystąpią Marycha River Brass Band, Banda Nella Nebia, Libelid, Jerzy Rogiewicz z Orkiestrą Sejneńską, Cukunft, Raphael Rogiński z Orkiestrą Sejneńską i Paweł Szamburski.

Sejneńska Spółdzielnia Jazzowa – dawna jesiwa, godz. 20.00,
bilety: 25 zł, 20 zł – ulgowy

Trzy kobiety. Metamorfozy mitu Medei u Owidiusza i Picassa - opowieść teatralny

Polifoniczna opowieść z udziałem sztuki, poezji, muzyki, zapachów i smaków, w inscenizacji Krzysztofa Czyżewskiego i z muzyką Michała Moniuszki i Kacpra Szroedera. W postaci kobiet wcielają się Małgorzata Sporek-Czyżewska, Bożena Szroeder i Teresa Witkowska. Opowieści towarzyszą wystawa grafik Pabla Picassa ilustrujących „Metamorfozy” Owidiusza oraz zwoje tekstów Owidiusza z „Metamorfoz” i „Heroid”.

Tytułowe trzy kobiety, to różne emanacje pierwiastka żeńskiego w świecie kultury patriarchalnej. Opowieść o różnych wcieleniach Medei obejmuje kobietę zakochaną i matkę, emancypantkę walczącą o swoje prawa, a także obcą – imigrantkę i barbarzyńkę poddaną próbie porzucenia swojej ojczyzny i życia wśród innych. A ponieważ mit mówi o zerwanym moście, o zdradzie i pogwałceniu praw gościnności, oblicze kobiecej inności przyjmuje też postać gniewu, szaleństwa i zemsty.

Koncepcja i scenariusz: Krzysztof Czyżewski

Instalacja artystyczna: Wiesław Szumiński, Urszula Wasilewska

Światła: Wojciech Szroeder

Spizarnia: Mariola Mitros

Biała Synagoga w Sejnach, godz. 20.00,

bilety: 25 zł, 20 zł – ulgowy

Wystawa „Misteria dzieciństwa - Jerzy Ficowski”

Wystawa pt. „Misteria Dzieciństwa. Jerzy Ficowski ” opowiada o poecie jako dziecku, a także Jerzym Ficowskim jako pisarzu dla dzieci.

Podążając śladem Jurasia zanurzymy się w świat dzieciństwa Jerzego Ficowskiego, obejrzymy fotografie, film dokumentujący zabawy, rodzinne spacerki, sprawdzimy czy nasze ukochane książki dzieciństwa towarzyszyły także małemu Jurkowi. Poznamy jego pierwsze poważne pasje i rozterki. Wystawa będzie ciągle stawała się, dzięki odwiedzającym nas dzieciom i dorosłym, którzy zechcą odkryć w sobie twórcę. Zostanie stworzone miejsce na nasze dziecięce marzenia, dedykacje dla postaci z naszego dzieciństwa oraz podziękowania dla Jerzego Ficowskiego, i wszystko co podyktuje aktywnym obserwatorom wyobraźnia...

Jerzy Ficowski dla dzieci to m.in. wystawa zbiorów tomików z wierszami dedykowanym dzieciom z ilustracjami m.in. Tadeusza Makowskiego, Olgi Siemaszko, filmy animowane zrealizowane na podstawie scenariuszy pisarza, fotografie z dzieciństwa i filmowe kroniki rodzinne z 1930 roku, z Rodzicami i siostrą Krysią. Zagoszczą wozy cygańskie oraz scenografia z filmu animowanego „O Cyganie i czerwonym wężu” z Pierwszej Filmowej Kolekcji Bajek Pogranicza. Słowem: moc przygód w świecie Jerzego Ficowskiego!

Twórcy i kuratorzy wystawy: Bożena Szroeder, Wiesław Szumiński.

Dom Pogranicza, Sejny

lipiec, sierpień – od poniedziałku do piątku, godz. 10 – 17.

bilety: 5 zł, 3 zł – ulgowy

Księgarnia Pogranicza – Biała Synagoga

Witryna oferuje przede wszystkim publikacje Fundacji Pogranicze która promuje literaturę dotyczącą problematyki dziedzictwa kulturowego regionów, sąsiedztwa między narodami, a także zajmuje się popularyzacją i upowszechnianiem wiedzy na temat kultury krajów Europy Środkowowschodniej.

Lipiec- sierpień, Wtorek – niedziela, godz. 10.00 – 18.00, wstęp wolny

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM DIALOGU W KRASNOGRUDZIE

MCD powstało na bazie zrewitalizowanego kompleksu dworskiego rodziny Czesława Miłosza w Krasnogrudzie. Przestrzeń MCD to trzy budynki - dwór z nowoczesną wystawą poświęconą życiu i twórczości Czesława Miłosza, z pięknymi piwnicami, oficyna – mieszcząca biura Fundacji Pogranicze a także pracownie artystyczne, „ptaszniki” - dawne kurniki dziś zamienione w nowoczesną pracownię ceramiczną, oraz kameralną salę koncertową oraz zabytkowy park z wydzieloną „Aleją Poetów” i aleją kasztanową wiodącą na pomost, będący letnią sceną koncertową.

Wystawa „Szukanie ojczyzny. Świadczenia i proroctwa Czesława Miłosza”

Szukanie ojczyzny. Świadczenia i proroctwa Czesława Miłosza.

Wystawa w przestrzeniach dworu w Krasnogrudzie opowiada o tym, co dla Czesława Miłosza stało się jednocześnie losem, obsesją, snem, życiową utopią i zadaniem wyznaczonym samemu sobie w formie codziennej dyscypliny pracy – szukanie ojczyzny.

Utrata Miejsca, wykorzenie – to jedne z podstawowych imion dramatu człowieka

współczesnego. Autor „Ziemi Ulro” nie tylko potrafi zejść głęboko w te złoza egzystencji, ale także zdobyć się na bunt wobec wygnańczej matrycy losu i desperacko szukać dróg wyjścia z krainy wydziedziczenia. Wygnany z rodzinnego kraju, dzieciństwa, natury, wyobraźni religijnej odnajduje ojczyznę na linii powrotu, apokatastasis (znaczy przywrócenie). Powracając do Krasnogrudy w 1989 roku napisze: „Honorowany niech będzie protest przeciw niezłomnemu prawu...”.

Koncepcja wystawy i scenariusz: Małgorzata i Krzysztof Czyżewscy

Projekt: Aleksandra Wasilkowska

Grafika: Grzegorz Laszuk

Dwór w Krasnogrudzie, wtorek – niedziela, godz. 10-17

Bilety: 10 zł, 8 zł (ulgowy)

Grupowy (od 10 os.) - 7 zł

Rodzinny - 20 zł

Dzieci do lat 5 – wstęp wolny

Kawiarnia literacka „Piosenka o Porcelanie”

„Piosenka o porcelanie” zaprasza na **spotkania autorskie**, prezentacje i dyskusji wokół książek z kręgu literatury, kultury i historii wielokulturowego dziedzictwa Europy Środkowowschodniej. Tematyka spotkań w sposób szczególny uwzględnia problematykę obszaru dawnej Rzeczypospolitej oraz regionów i miejsc najbliższego sąsiedztwa.

Spotkania mają formę kawiarni literackiej, wzbogaconej o program o szerszym charakterze łączący w sobie wprowadzenie w problematykę, czytanie fragmentów książek, projekcje filmowe, prezentacje muzyczne. Uczestniczą w nich m.in. pisarze, poeci, krytycy, tłumacze, wydawcy, zaprzyjaźnione z „Pograniczem” zespoły muzyczne, a także miłośnicy twórczości Czesława Miłosza, do wiersza którego odwołuje się nazwa kawiarni.

Dwór w Krasnogrudzie, godz. 18.00

„Ejbike Mame” – koncert pieśni z przedwojennych teatrów i kabaretów jidysz w wykonaniu Małgorzaty Sporek-Czyżewskiej i muzyków Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego. Program odwołuje się do bogatej tradycji muzycznej teatru jidysz początku XX wieku. Składały się na nią pieśni w języku jidysz, brzmiące tak samo w kawiarniach i teatrzykach w Warszawie, Wilnie, Paryżu, Buenos Aires czy w Nowym Jorku.

Skład zespołu: Małgorzata Sporek-Czyżewska – śpiew, Wojciech Szroeder – akordeon, prowadzący zespół, Michał Moniuszko – kontrabas, mandolina, harmonium, Kacper Szroeder – trąbka, Dominika Korzeniecka – bęben

Dwór w Krasnogrudzie, godz. 20.00

Wioska Budowniczych Mostów powstanie w Krasnogrudzie w dniach 13-23 sierpnia 2015.

Program realizowany będzie w Międzynarodowym Centrum Dialogu, w przestrzeniach parku krasnogrudzkiego oraz w specjalnie w tym celu postawionych namiotach. Uczestniczyć w niej będzie blisko 200 osób, w tym liderzy działań międzykulturowych z różnych pograniczy świata: Afryki, obu Ameryk, Azji i Europy. Na program WBM skład się będą warsztaty, prezentacje praktyk, działania artystyczne, wykłady i debaty. Równolegle do wszystkich tych działań, uczestnicy WBM zaangażowani będą w budowanie „Niewidzialnego Mostu” - instalacji artystycznej, wokół której powstawać będzie opowieść o Neimarze i sztuce budowania mostów we współczesnym świecie. Jego budowa zaplanowana zostanie tak, aby biorący udział w WBM współtworzyli niektóre elementy mostu.

Most będzie symbolicznie łączył brzeg Krasnogrudy – konkretnej społeczności lokalnej, z mandatu której i z udziałem której będzie budowany, z brzegiem Innego – partnerskiej wspólnoty, z która

podejmowana jest współpraca, ze światem, nowoczesnością, trudną pamięcią, z mniejszościami i wykluczonymi, z środowiskiem naturalnym.

Pamiętanie Miłosza

Spotkanie na krasnogrudzkim ganku, **14 sierpnia**, w rocznicę śmierci Czesława Miłosza.

W uroczystości udział biorą: przyjaciele poety, wydawcy, tłumacze, krytycy, a także miłośnicy jego poezji. Spotkanie poprzedzi msza św. w języku litewskim i polskim w kościółku w Żegarach.

W ubiegłych latach obecni byli, m.in.: Tomas Venclova, Barbara Toruńczyk, Rita Gombrowicz, Paweł Huelle, Irena Jun, Andrzej Strumiłło, Jerzy Illg, Henryk Woźniakowski, Irena Grudzińska-Gross, Anatol Roitman.

Gościem specjalnym tegorocznego spotkania będzie Agnieszka Kosińska, autorka wydanej w tym roku książki „Miłosz w Krakowie”.

Msza w kościele w Żegarach, godz. 17.00,

Dwór w Krasnogrudzie, godz. 18.00, wstęp wolny

więcej informacji na stronie www.pogranicze.sejny.pl